

Sygn. akt III C 727/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2022 roku

Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Konrad Gradek

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Roszczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2022 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko A. S., M. W.

o ochronę dóbr osobistych

I. umarza postępowanie w stosunku do pozwanej M. W. i odstępuje od obciążenia pozwanej M. W. kosztami postępowania w sprawie;

II. nakazuje pozwanej A. S. zamontowanie - w terminie 30 dni od uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie - na budynku położonym w D. przy ul. (...) trwałych osłon kamer monitoringu, w taki sposób aby kamery te nie mogły nagrywać ani domu ani posesji powódki A. K., położonej w D. przy ul. (...);

III. zobowiązuje pozwaną A. S. do zaprzestania naruszania dóbr osobistych powódki A. K. poprzez nagrywanie obrazu i dźwięku obejmującego nieruchomości powódki A. K. położoną w D. przy ul. (...);

IV. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

V. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powódki A. K. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu opłaty oraz kwotę 737 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III C 727/20

UZASADNIENIE

Powódka A. K. w pozwie, który wpłynął do tutejszego sądu w dniu 17 czerwca 2020r. wniosła o:

- nakazanie pozwanym usunięcia 4 kamer zainstalowanych w obrzeżu oraz elewacji północnej, wschodniej oraz zachodniej budynku położonego w D. przy ul. (...);
- zobowiązanie pozwanych do zaprzestania naruszania dóbr osobistych powódki poprzez ustawienie kamer zamontowanych na nieruchomości pozwanych w sposób uniemożliwiający podgląd i zapis obrazu i dźwięku obejmujący nieruchomości powódki.

Następnie powódka w piśmie procesowym z dnia 21 grudnia 2021r. cofnęła powództwo wobec pozwanej M. W. i wniosła o obciążenie jej kosztami procesu.

Powódka A. S. wniosła o oddalenie powództwa.

Stan faktyczny.

Powódka zamieszkuje na posesji przy ul. (...), wraz ze swoim mężem., Na posesji przy ul. (...) zamieszkuje pozwana A. S. oraz M. W..

Pomiędzy stronami istnieje od lat wielopłaszczyznowy i wielowątkowy konflikt sąsiedzki.

Właścicielką posesji przy ul. (...) jest A. S.

Na budynku mieszkalnym, znajdującym się na tej posesji tej A. S.

zamontowała kilka kamer, które swoim zasięgiem obejmują posesję powódki.

Ani powódka ani członkowie jej rodziny nie wyrazili zgody na to, aby pozwana obserwowała i nagrywała to co dzieje się na posesji powódki.

Powódka twierdzi, że nagrywanie tego co dzieje się na jej posesji narusza jej dobra osobiste w postaci prywatności, ochrony wizerunku i nietykalności mieszkania (rozumianego szeroko jako wtargnięcie w sferę określonego stanu psychicznego i emocjonalnego, jaki daje każdemu człowiekowi posiadanie własnego mieszkania, w którym koncentruje swoje życie prywatne i chroni prywatność).

Sąd zważył, co następuje.

Roszczenie powódki należy analizować w świetle przesłanek wynikających z art. 23 k.c. i 24 k.c.

Zgodnie natomiast z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Stosownie do treści art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności żeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie.

Rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych Sąd powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne. Bezprawność należy rozumieć jako zachowanie (działanie bądź zaniechanie) sprzeczne z porządkiem prawnym lub zasadami współżycia społecznego.

Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 k.c. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne. Wynika to z przewidzianego w art. 24 § 1 zd. 1 k.c. domniemania bezprawności naruszenia dobra osobistego, które przenosi ciężar udowodnienia braku bezprawności na stronę pozwaną.

Powódka żądała od pozwanej zaprzestania naruszenia jej dóbr osobistych w postaci prawa do prywatności, ochrony wizerunku i nietykalności mieszkania a także żądała nakazania pozwanej usunięcia kamer zainstalowanych na elewacji północnej, wschodniej i zachodniej budynku pozwanej.

Nie ulega żadnym wątpliwości, iż dobrem osobistym jest wizerunek człowieka i idące za tym prawo do ochrony tegoż wizerunku. Dobrem osobistym jest również prawo każdego człowieka do ochrony prywatności i nietykalności mieszkania.

Katalog dóbr osobistych przedstawiony w art. 23 kc, nie jest katalogiem zamkniętych.

W sprawie bezspornym był fakt wielopłaszczyznowego i wielowątkowego konfliktu sąsiedzkiego pomiędzy powódką (i jej rodziną) a pozwaną (i innymi osobami zamieszkującymi na posesji jej posesji). Toczą się postępowania karne i cywilne. Pozwana nie ukrywa, że informuje inne organy o nieprawidłowościach, jakich (według niej) dopuszcza się powódka. Niemniej jednak zadaniem sądu w niniejszej sprawie nie było rozstrzygnięcie wszystkich sporów zawisłych pomiędzy stronami a jedynie rozstrzygnięcie sporu, jaki pojawił się na kanwie zamontowania kamer przez pozwaną.

Zdaniem Sądu zamontowanie kamer do monitoringu na budynku jest czymś normalnym, naturalnym. Każdy człowiek ma prawo do chronienia swojej własności między innymi poprzez zamontowanie monitoringu. Problem pojawia się wtedy, gdy zakres monitoringu wkracza w sferę dóbr innych osób. Tak stało się w niniejszej sprawie. Kamery zamontowane przez pozwaną swoim zasięgiem wykraczają daleko poza posesję pozwanej. Umożliwia to monitorowanie a przez to nagrywanie zdarzeń i osób na posesji powódki. To z kolei narusza prawo do prywatności powódki, jej prawo do ochrony wizerunku i jej prawo do ochrony nietykalności mieszkania. Nagrywanie bowiem tego co dzieje się w trakcie wchodzenia do domu powódki a nawet nagrywanie tego co dzieje się w części jej domu narusza jej poczucie bezpieczeństwa i ochrony, jakie powinno dawać własne mieszkanie (dom).

Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 28 listopada 2006 r., (sygn. akt VI A-Ca 420/2006, LexPolonica nr 1333115), wskazał, że: „Sąd ustalając, czy nastąpiło naruszenie dóbr osobistych, winien bowiem ocenić, czy na skutek działania osoby, przeciwko której skierowane jest roszczenie, powód miał wystarczającą podstawę do negatywnych odczuć, przy czym uwzględnić należy nie tylko jego osobiste przeżycia, ale także przeciętną, obiektywną reakcję innych osób. Dla dokonania prawidłowej oceny nie bez znaczenia pozostaje także motywacja działania sprawcy.”

Tak więc zgodnie z teorią obiektywnego pojmowania naruszenia dóbr osobistych bierze się pod uwagę, nie tylko wewnętrzne odczucia osoby pokrzywdzonej, której ocenę należy uznać za utrudnioną, choćby ze względu na różną wrażliwość poszczególnych osób oraz problem miarkowania owego naruszenia przez osoby trzecie, ale to, jaką reakcją owo naruszenie wywołało lub może wywołać w społeczeństwie.

Niewątpliwie dla każdego człowieka obiektywnie, znalezienie się w sytuacji analogicznej do sytuacji powódki, rodziło by poczucie naruszenia dóbr osobistych w postaci naruszenia prawa do prywatności, ochrony wizerunku (poprzez jego nieuprawnione i niezasadnione nagrywanie) i prawa nietykalności mieszkania (domu).

Pozwana nie wykazała, aby jej działanie polegające na nagrywaniu posesji powódki i wszystkich i wszystkiego co się na tej posesji dzieje, nie było działaniem bezprawnym.

Odnosząc się do kwestii bezprawności naruszenia dóbr osobistych powódki wskazać należy, że bezprawnym jest każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających takie działanie. Do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się m.in.: działanie w ramach obowiązującego porządku prawnego, włączając w to zasady współżycia społecznego, wykonywanie prawa podmiotowego, w warunkach niewskazujących na jego nadużycie, zezwolenie (zgoda), z tym jednak zastrzeżeniem, że nie można tej okoliczności traktować jako uchylającej bezprawność, nieistnienie (brak) zasługującego na ochronę interesu, potrzeba ochrony wartości nadrzędnych i inne jeszcze ujęcia zagadnienia w przepisach szczególnych.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy pozwana nie wykazała, aby jej działanie nie było bezprawne zarówno co do nagrywania powódki i tego co dzieje się na jej posesji.

Jak podniesiono powyżej, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie.

Sąd uznał za uzasadnione żądanie powódki i zobowiązał pozwaną do zaprzestania naruszania dóbr osobistych powódki A. K. poprzez nagrywanie obrazu i dźwięku obejmującego nieruchomości powódki.

Natomiast w zakresie żądania powódki dotyczącego nakazania pozwanej usunięcia kamer znajdujących się na jej budynku Sąd nie uwzględnił tego żądania. Podstawy tej decyzji opisano już częściowo powyżej. Dość w tym miejscu zaznaczyć, iż każdy człowiek ma prawo do ochrony swojego mienia (posesji) poprzez zamontowanie monitoringu. Zatem sąd nie mógł tego prawa pozbawić pozwanej. Natomiast w związku z naruszaniem dóbr osobistych powódki sąd nakazał pozwanej zamontowanie trwałych osłon kamer monitoringu, co spowoduje, że kamery te nie będą swoim zasięgiem obejmować tego, co dzieje się w domu i na posesji powódki. Sąd uznał, że będzie to konieczne a zarazem wystarczające do zapewnienia powódce,

iż jej dobra osobiste nie będą naruszane w przyszłości. Jednocześnie zachowane i zapewnione zostanie prawo pozwanej do monitorowania swojej posesji.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu zawartą w art. 98 k.p.c., co uzasadniało zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu.

Powódka cofnęła powództwo w zakresie pozwanej M. W., co powodowało konieczność umorzenia postępowania w zakresie jej dotyczącym.

Sąd uznał, że zachodzą przesłanki z art. 102 kpc, do tego aby nie obciążać pozwanej W. w ogóle kosztami.